

Práce ve výškách v rozsudcích Nejvyššího správního soudu

Publikováno: 20.2.2014

Typ: rozhodnutí soudů

Zdroj: Bezpečnost a hygiena práce 2014/2

JUDr. Jaroslav Stádník

Mgr. Petr Kieler

V návaznosti na článek nazvaný „Práce ve výškách“ má tento článek za úkol seznámit čtenáře se dvěma relevantními rozsudky Nejvyššího správního soudu, které se vztahují jak k samotným povinnostem fyzických a právnických osob při práci ve výškách a v hloubkách, tak ke kontrolní a sankční činnosti orgánů inspekce práce¹).

Odpovědnost zaměstnavatele za pád opilého zaměstnance z výšky

První z těchto rozsudků²) se vztahuje k výsledkům správního řízení následujícího po kontrole příčin a okolností pracovního úrazu poškozeného P. C. (zaměstnanec stěžovatele³), ke kterému došlo dne 10.3.2006 v 11.00 hod. V první fázi bylo vydáno rozhodnutí oblastního inspektorátu práce, kterým byla uložena pokuta ve výši 950 000 Kč. Po proběhnutí odvolacího řízení a podání žaloby bylo rozhodnutí o odvolání rozsudkem Krajského soudu v Ostravě zrušeno a věc vrácena Státnímu úřadu inspekce práce k novému projednání. Ten poté zrušil i prvoinstanční rozhodnutí a věc vrátil inspektorátu k novému projednání.

Po následně provedeném správním řízení byl zaměstnavatel uznán vinným ze spáchání správního deliktu na úseku bezpečnosti práce zakotveného v ust. § 30 odst. 1 písm. e) zákona o inspekci práce, ve znění účinném do 31.12.2006. Toho se dopustil tím, že nezajistil opatření potřebných k prevenci rizik, ačkoli k tomu měl povinnost podle ust. § 132a odst. 1 (starého) zákoníku práce, když jako zaměstnavatel dne 10.3.2006 při provádění montáže konstrukce stožáru TBS 245 č. 17 o výšce 11 m v prostoru kolejiště nádraží Štítina zaměstnancem P. C., ve výšce nejméně 5 m, nepřijal technická a organizační opatření k zabránění jeho pádu z výšky nebo k jeho bezpečnému zachycení a nezajistil provedení těchto opatření, když tyto povinnosti jsou zakotveny v ust. § 3 odst. 1 písm. b) a přílohy č. 1 nařízení vlády č. 362/2005 Sb., přičemž zaměstnanec v rozporu s ust. § 4 a kapitoly III. bod 10 přílohy tohoto nařízení vlády v době, než došlo k pádu zaměstnance, stál na žebříku ve výšce větší než 5 m, aniž by byl zajištěn proti pádu osobními ochrannými pracovními prostředky.

Dále se zaměstnavatel dopustil správního deliktu na úseku bezpečnosti práce dle ust. § 30 odst. 1 písm. f) zákona o inspekci práce, a to tím, že nedodržel povinnosti při zajišťování bezpečnosti práce stanovené v ust. § 133 odst. 1 písm. f) (starého) zákoníku práce, když jako zaměstnavatel nesplnil povinnost zajistit zaměstnanci P. C. podle potřeb vykonávané práce ve vhodných intervalech dostatečné a přiměřené informace a pokyny o bezpečnosti a ochraně zdraví při práci, zejména formou seznámení s riziky, s výsledky vyhodnocení rizik a s opatřeními na ochranu před působením těchto rizik, které se týkaly jeho práce a pracoviště, neboť mu zejména nezajistil informace o tom, jaké vhodné osobní ochranné pracovní prostředky proti pádu z výšky pro montáž stožáru TBS 245 určil, jaká jsou vhodná kotevní místa, jaká rizika vyplývají z používání nebo nesprávného používání těchto prostředků a dále o rizicích při používání jemu poskytnutému a používanému pracovnímu polohovacímu systému.

Za tato pochybení byla zaměstnavateli uložena pokuta ve výši 350 000 Kč, když rozhodnutí inspektorátu bylo Státním úřadem inspekce práce potvrzeno a žaloba proti rozhodnutí odvolacího orgánu byla zamítnuta.

Zaměstnavatel v rámci správního řízení i soudních podání namítal zejména tyto skutečnosti. Dle názoru zaměstnavatele bylo porušování jeho povinností na úseku bezpečnosti a ochrany zdraví při práci posuzováno pouze v souvislosti s pracovním úrazem pana P. C., nikoli již v souvislosti s obsahem přijatých vnitřních předpisů zaměstnavatele v této oblasti. K předpisům přijatým v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci neměl orgán I. stupně žádné výhrady, zřejmě i z důvodu, že stěžovatel je držitelem certifikátů ISO č. 9001 a č. 14001, platných v rámci celé Evropské unie, a to v oblasti kvality, ekologie a zvláště je držitelem certifikátu OHSAS č. 18001 pro oblast bezpečnosti práce, má řádně zpracovány všechny právním řádem požadované vnitropodnikové směrnice. Jejich obsah, včetně zapracování změn vyplývajících z novelizací, je pravidelně kontrolován na základě dohledových auditů firmy SGS Czech republic, s. r. o. Přestože pokuta byla uložena za údajné porušování předpisů bezpečnosti a ochrany

zdraví při práci, ani jedno z rozhodnutí neobsahuje odkaz na vnitřní předpisy zaměstnavatele, v nichž jsou rozvedeny obecné povinnosti, jež jsou obecně stanoveny v zákoníku práce. Podle jeho názoru objektivní odpovědnost má význam ve vazbě na zavinění. Není jí však vyloučena povinnost správního orgánu zkoumat příčiny úrazu. Od zahájení správního řízení zaměstnavatel tvrdí, že jedinou příčinou úrazu byla opilost, kdy požitím značného množství alkoholu byla motorická funkce zaměstnance natolik snížena, že k úrazu došlo pouze v důsledku opilosti a ničeho jiného.

Dále byla namítána formálnost celého řízení bez odpovídajícího hodnocení navržených důkazů. Zaměstnavatel např. napadal skutečnost, že inspektorát nepovažoval za účelné provést svědecké výpovědi, a stejně tak odmítl ověřit si tvrzení zaměstnavatele, jakkoli ten od počátku tvrdil, že všechny ochranné pracovní pomůcky poskytl, což ostatně měl potvrdit i poškozený zaměstnanec. Podle zaměstnavatele bylo prokázáno, že zaměstnanec měl vhodné ochranné pracovní prostředky, o správnosti jejich používání byl řádně proškolen, přičemž účast na každém školení je potvrzena jeho vlastnoručním podpisem. Správní orgány přesto považovaly potvrzení o účasti na školení za nedostatečná, když dle jejich názoru nebyl prokázán jejich skutečný obsah, a tedy ani to, že zaměstnanci byli proškoleni o tom, co tvrdí zaměstnavatel.

Zaměstnavatel rovněž nesouhlasil s částí odůvodnění výše pokuty, dle kterého neurčil zaměstnanci kotevní místa před zahájením práce. Zaměstnavatel nechápe, jakým způsobem by měl určit tato kotevní místa, a požadavek považuje za zcela nesplnitelný. Soud se vůbec nezabýval namítanou skutečností, že určením kotevních míst nemůže být myšleno jejich přesné označení v každém jednotlivém případě. Kotevní místa lze určit vždy pouze obecně a je povinností zaměstnavatele o tom své zaměstnance řádně proškolit, což bylo stěžovatelem splněno a doloženo i DVD určenému právě k tomuto účelu. Zaměstnavatel je toho názoru, že objektivní odpovědnost by neměla být chápána jako absolutní odpovědnost bez možnosti vyvinut se, jak to bylo v daném případě pojato správními orgány i krajským soudem.

Nejvyšší správní soud námitky zaměstnavatele zamítl. K podřazení jednání zaměstnavatele pod jednotlivé skutkové podstaty správních deliktů dle zákona o inspekci práce uvedl Nejvyšší správní soud následující.

Pro posouzení, zda byly naplněny znaky skutkové podstaty správního deliktu dle § 30 odst. 1 písm. e), je tak nutné přistoupit především ke zkoumání, do jaké míry byla naplněna objektivní stránka tohoto správního deliktu – jednání jako projev vůle ve vnějším světě, kterým došlo k porušení povinností, tudíž zda stěžovatel „zajistil“ či opačně „nezajistil“ přijetí opatření potřebných k prevenci rizik, ačkoli k tomu má povinnost podle zvláštního právního předpisu.

(...) Z evidence kompletů ochranných postrojů poškozeného sice vyplývá, že tlumičem pádu P. C. vybaven byl, Nejvyšší správní soud se však ztotožňuje se zjištěním Krajského soudu v Ostravě, že stěžovatelem ve správním řízení předložený TP 20.05 – Montáž břeven, určení vhodných ochranných osobních prostředků proti pádu neobsahuje, a že z něj tedy nevyplývá, že by poškozený byl dostatečně informován o tom, při kterém pracovním postupu, jakým způsobem a který osobní ochranný pracovní prostředek má proti pádu použít.

Ve skutkových okolnostech tohoto deliktu tak Nejvyšší správní soud konstatoval správné rozhodnutí krajského soudu, které má dostatečnou oporu ve spisech, a proto z ní správně vycházely i správní orgány.

Ve vztahu ke druhému správnímu deliktu bylo uvedeno toto: Pro posouzení, zda byly naplněny znaky skutkové podstaty správního deliktu dle § 30 odst. 1 písm. f), bylo nutné dále zkoumat, zda stěžovatel „dodržel“ či „nedodržel“ povinnost uvedenou v § 133 odst. 1 písm. f) /starého/ zákoníku práce.

Ze správního spisu lze zjistit (...), že poškozený P. C. byl v době pracovního úrazu vybaven bezpečnostnímstrojem KOMET, série č. 20056564/4, k němuž bylo připojeno lano se zastavovačem délky lana typu REGLEX M, AB 4 umožňujícím nastavení délky lana pro správné polohování.

K tomuto osobnímu ochrannému pracovnímu prostředku byl ve správním řízení stěžovatelem předložen „Návod k používání, údržbě a periodickým prohlídkám typ REGLEX M, AB4, INOX“ společnosti KOMET – CZRE, s. r. o., z května 2005. Z tohoto návodu mj. vyplynulo, že v části 6 nazvané „FUNKCE, URČENÍ“ je uvedeno:

- REGLEX v kombinaci s povoleným ochranným osobním pracovním prostředkem je určen pro vytvoření a stabilizaci horizontální pracovní polohy (OK, sloupy, stožáry, dřeviny, atp.), zamezení pohybu do prostoru s nebezpečím pádu.
- Upozornění: PPP není určen k zachycování pádů z výšky nebo do volné hloubky. V systému pro pracovní polohování musí být proto používán vždy v kombinaci s ochrannými osobními pracovními prostředky proti pádu.

V části 9 „ZACHYCENÍ PÁDU“ je dále znovu uvedeno upozornění „Pracovní polohovací prostředek není určen k zachycení pádu!“

V části 10 návodu „ZJIŠŤOVÁNÍ A ODSTRAŇOVÁNÍ ZBYTKOVÝCH RIZIK“ jsou uvedena mj. následující rizika:

- 10.3.1 Pád podél sloupu nebo svislého prvku pracoviště, odstranění: pracovní polohovací prostředek používat vždy v kombinaci s ochranným osobním pracovním prostředkem proti pádu
- 10.3.2 Nekvalifikované seznámení uživatele s používáním PPP odstranění: absolvování základního a opakovacích seznámení s používáním „Osobou odborně způsobilou a oprávněnou“, dodržování tohoto Návodu na používání a všech souvisejících bezpečnostních opatření

Stěžovatel ve správním řízení předložil dokumenty ze dne 5.1.2006 „Osnova periodického školení BOZP a PO pro zaměstnance EZP a.s. včetně předpisu ČD OP 16“, včetně přílohy z téhož dne obsahující prezenční listinu s podpisy účastníků školení, dále stěžovatel předložil zprávy o průběhu školení ze dnů 7.1.2006 – 10.1.2006, zprávu o průběhu školení ze dne 2.3.2006 včetně příloh obsahující prezenční listinu s podpisy účastníků školení, výkaz o zkouškách poškozeného a zápis o proškolení a ověření znalostí pro získání elektrotechnické kvalifikace ze dne 5.1.2006. Z prezenčních listin připojených k uvedeným dokumentům vyplývá, že se poškozený těchto školení zúčastnil.

Stěžovatel ve správním řízení dále předložil nosič DVD vydaný společností Lanex, a.s. „Prostředky osobního zajištění pro práci ve výškách na zařízeních Českých drah“, který obsahuje praktické ukázky použití zajišťovacích prostředků pro práci ve výškách.

Ze všech těchto podkladů, které byly obsaženy ve spisové dokumentaci, pak Nejvyšší správní soud dovodil skutečnost, že neprokazují, že by zaměstnavatel svému zaměstnanci jako poškozenému pracovním úrazem zajistil seznámení s riziky, s výsledky jejich vyhodnocení s opatřeními na ochranu před jejich působením, ačkoli se týkaly jeho práce a jeho pracoviště.

Zejména bylo konstatováno, že především z výše uvedených dokumentů nevyplývá, že by stěžovatel zajistil poškozenému, aby byl hodnověrným způsobem seznámen s návodem k použití PPP typ REGLEX M, AB4, INOX, čili ochranným osobním prostředkem, který měl poškozený u sebe v okamžiku pracovního úrazu, zejména v tom smyslu, že by byl poškozený dostatečně předem informován o nutnosti použít na ochranu proti pádu tento polohovací pracovní prostředek pouze v kombinaci s ochrannými osobními pracovními prostředky proti pádu, jak vyplývá z výše zmíněných částí obsahu zmíněného návodu.

Nejvyšší správní soud tak dospěl k závěru, že z předložených dokumentů, tj. zejména z výstupů školení, které pro své zaměstnance zaměstnavatel konal a jichž se poškozený pan P. C. zúčastnil, jak vyplývá z prezenčních listin, nevyplývá, že by tato školení obsahovala problematiku využití osobních ochranných pomůcek proti pádu, aniž by tato problematika byla na školeních prezentována. Předložené DVD společnosti Lanex, a.s. sice obsahuje instruktážní video, jak používat jistící osobních ochranné pracovní prostředky, a to včetně těch, které jsou určeny proti pádu, nicméně z doložených dokladů nebylo prokázáno, že by tato videa byla na kterémkoli z uvedených školení prezentována a že by tedy s nimi zaměstnanci byli seznámeni. S ohledem na uvedené se tedy i Nejvyšší správní soud ztotožnil jak se závěry krajského soudu, tak se závěry správních orgánů, tedy s tím, že stěžovatel nesplnil svou povinnost uvedenou v ust. § 133 odst. 1 písm. f) (starého) zákoníku práce, a tím nedodržel povinnosti při zajišťování bezpečnosti práce stanovené v § 133 (starého) zákoníku práce.

Co se týká náhledu na odpovědnost zaměstnavatele za zmíněné správní delikty, bylo konstatováno, že zákon o inspekci práce zakotvuje, jak ostatně uváděly i správní orgány, že odpovědnost za správní delikt jako odpovědnost objektivní.⁴⁾

K uplatnění odpovědnosti za správní delikt právnické osoby je nutné, aby jednání naplňovalo jak obecné znaky (protiprávnost jednání, existence odpovědné osoby, trestnost stanovená zákonem), tak znaky některé konkrétní skutkové podstaty uvedené ve zvláštním zákoně. Znaky určující skutkovou podstatu se člení na znaky charakterizující objekt, objektivní stránku, subjekt a subjektivní stránku deliktu. Zásadně je nutné naplnit materiální znak deliktu. Individuální objekt, který má každá skutková podstata, vyjadřuje konkrétní jednotlivý zájem, proti kterému delikt směřuje a k jehož ochraně je příslušné ustanovení určeno. Objektivní stránkou se od sebe jednotlivé delikty právnických osob odlišují (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22.3.2007, č. j. 4 As 28 / 2006-65, dostupný na www.nssoud.cz).

Koncepce objektivní odpovědnosti správního deliktu neklade povinnost správním orgánům zkoumat zavinění odpovědné právnické osoby, tedy zkoumat a prokazovat naplnění psychického vztahu pachatele ke svému jednání. Porušením nebo nesplněním povinností stanovených zákonem nebo uložených na jejich základě je porušen zájem společnosti, pak je naplněna objektivní stránka správního deliktu a k vyvození odpovědnosti za takový správní delikt postačí prokázání těchto porušení.

K tomu Nejvyšší správní soud poznamenal, že zákon o inspekci práce na rozdíl od např. zákona o zaměstnanosti neobsahuje žádné liberační ustanovení, které by umožňovalo právnické osobě zprostit se odpovědnosti za správní delikt.⁵⁾ Nadto bylo dodáno, že jakkoli se jedná o velmi tvrdý dopad zákona o inspekci práce do právní sféry

zaměstnavatele, je třeba poukázat zejména na skutečnost, že objektem správních deliktů na úseku bezpečnosti práce je primárně zájem na ochraně zdraví a bezpečnosti zaměstnanců, který by tedy tuto tvrdost měl odůvodňovat.

Ve vztahu ke zkoumání příčiny vzniku pracovního úrazu pak Nejvyšší správní soud uvedl následující. Namítá-li stěžovatel v kasační stížnosti, že objektivní odpovědností není vyloučena povinnost správního orgánu zkoumat příčinu úrazu, že jedinou příčinou úrazu byla opilost, neboť požitím značného množství alkoholu byla motorická funkce zaměstnance natolik snížena, že k úrazu došlo pouze v důsledku opilosti a ničeho jiného, ztotožnil se Nejvyšší správní soud se závěrem krajského soudu, že správní orgán má až v § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce při ukládání pokuty právnické osobě za spáchané správní delikty stanovena pravidla („... správní orgán ... přihlédne k jejím poměrům, k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán“), v jejichž intencích dostává prostor zohlednění okolností, za nichž byl správní delikt spáchán a opilost poškozeného tedy může hrát roli pouze při úvahách o výši sankce. Takto nazíráno se s vlivem opilosti poškozeného p. C. na správní delikty se skutkovými podstatami podle § 30 odst. 1 písm. e) i f) zákona o inspekci práce ostatně vypořádal jak orgán I. stupně, tak žalovaný.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že pro vyvození odpovědnosti za oba správní delikty není rozhodující zkoumání příčin pracovního úrazu. Pro naplnění skutkové podstaty těchto správních deliktů musí být prokázána jejich objektivní stránka, tj. jednání stěžovatele.

Dikce obou zákonných ustanovení nedává prostor stěžovateli k tomu, aby poukazem na příčiny pracovního úrazu popřel své deliktní jednání, bylo-li správními orgány spolehlivě prokázáno.

Odpovědnost zaměstnavatele za používání osobních ochranných pracovních prostředků zaměstnanci

Další rozsudek⁶⁾ Nejvyššího správního soudu se vztahuje k situaci, kdy zaměstnavatel byl uznán vinným ze spáchání správního deliktu podle § 30 odst. 1 písm. q) zákona o inspekci práce, neboť nesplnil povinnosti týkající se pracoviště a pracovního prostředí podle ust. § 5 odst. 1 písm. c) zákona č. 309/2006 Sb. a podle ust. § 3 odst. 1 písm. b) a odst. 2 nařízení vlády č. 362/2005 Sb. Za uvedený správní delikt byla zaměstnavateli uložena pokuta ve výši 150 000 Kč. Důvodem k uložení pokuty byla ta skutečnost, že při kontrole dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života bylo dne 14.11.2011 na staveništi zaměstnavatele zjištěno, že zaměstnanci zaměstnavatele K. M., J. F. a J. T. pracovali na podlahové konstrukci prvního nadzemního podlaží ve výšce cca 2,75 m nad okolním terénem bez zajištění proti pádu z výšky na volných okrajích podlahy.

Důvody k výši uložené pokuty byly následující. Porušení předpisů o zajištění podmínek bezpečnosti práce bylo zřejmé a ani zaměstnavatel jej nepopřel. Při posuzování hledisek uvedených v ust. § 36 odst. 1 zákona o inspekci práce byly respektovány i zásady podle ust. § 2 odst. 2 a 4 správního řádu. O závažné porušení povinností zaměstnavatele se v tomto případě jednalo proto, že pády z výšky jsou ve stavebnictví častými úrazy a i u výšky 2,75 m může pád přivodit těžké zdravotní následky včetně ohrožení života. Jako zcela zásadní byla shledána ta okolnost, dle níž zaměstnavatel byl za obdobné jednání již trestán pokutou ve výši 10 000 Kč poté, co byly dne 10.5.2011 zjištěny téměř identické nedostatky na stavbě jiného bytového domu v téže ulici. Z opakování situace je patrné, že zaměstnavatel nepřijal dostatečná opatření a dříve uložená pokuta nesplnila výchovný ani preventivní účel. Nadto byl zaměstnavatel dne 11.11.2011 upozorněn koordinátorem na nedostatky v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci s požadavkem zjednatí okamžité nápravy. Námitka zaměstnavatele spočívající v tom, že zaměstnanci sami se rozhodli nepoužívat ochranných prostředků, byla vyvracena principem objektivní odpovědnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, obdobně jako v předchozím případě.

V rámci kasační stížnosti byly mimo jiné namítány tyto podstatné námitky. Dle názoru zaměstnavatele byl proveden nesprávný výklad ust. § 7 odst. 1 písm. a) zákona o inspekci práce. Soud pochybil, když označil místo, kde kontrola probíhala, za místo, kde nemohlo dojít k bezprostřednímu ohrožení zdraví nebo života inspektora, neboť podle jeho názoru staveniště v daném případě takovým místem nebylo. De facto dle názoru zaměstnavatele inspektor provádějící kontrolu tuto kontrolu prováděl stejně „nebezpečným“ způsobem, kterým zaměstnanci prováděli ve výškách práce. Nadto na pracoviště vstoupil bez doprovodu osoby k tomu zaměstnavatelem pověřené. Provádění kontrolní činnosti tak bylo v rozporu s právními předpisy, a proto ani výsledek kontrolní činnosti nemohl být podkladem pro vyvození odpovědnosti zaměstnavatele za správní delikt. Zbytek kasační stížnosti směřoval do výše uložené pokuty.

Nejvyšší správní soud vycházel z tohoto skutkového stavu: Dne 14.11.2011 se uskutečnila kontrola stavby bytového domu (...), která byla zaměřena na kontrolu dodržování povinností vyplývajících z právních předpisů k zajištění bezpečnosti provozu technických zařízení se zvýšenou mírou ohrožení života. Provedení kontroly se účastnil stavbyvedoucí M. P. Bylo zjištěno, že stěžovatelka neorganizovala práci tak, aby zaměstnanci byli chráněni proti pádu z výšky a nezajistila technickými a organizačními opatřeními, aby bylo zabráněno pádu z výšky. V době kontroly nebyli

tři zaměstnanci žalobkyně při práci na podlahové konstrukci prvního nadzemního podlaží ve výšce cca 2,75 m nad okolním terénem nijak zajištění proti pádu z výšky. Součástí dílčího protokolu o kontrole vyhotoveného správním orgánem prvního stupně dne 15.11.2011, č. j. 8787/5.32/11/15.2, byl i ústní zákaz výkonu prací ve výšce na předmětném pracovišti do odstranění závady.

Na základě následujícího odůvodnění pak Nejvyšší správní soud kasační stížnost neshledal důvodnou. Předně se věcně nezabýval námitkou směřující do výše uložené pokuty, jelikož dospěl k závěru, že tato námitka nebyla uplatněna výslovně již v žalobě a že krajský soud se jí tak zabýval nad rámec žaloby a zabývat se jí vůbec neměl.

Nejvyšší správní soud se dále zabýval závěry krajského soudu, dle kterého pracoviště zaměstnavatele nebylo pracovištěm, na němž by mohlo dojít k bezprostřednímu ohrožení života nebo zdraví inspektora. Nejvyšší správní soud odkázal kompletně na závěry krajského soudu, který se vyjadřoval i k některým příkladům, jaká pracoviště by se za zdraví či život bezprostředně ohrožující mohla považovat.⁷⁾ K tomu Nejvyšší správní soud, konstatoval, že je nasnadě, že staveniště stěžovatelky mezi taková místa nepatří a při posuzování této skutečnosti nedošlo k porušení zásady zákazu zneužití správního uvážení. Rovněž podle názoru Nejvyššího správního soudu bylo pro řádné provedení dané kontroly dostačující, pokud byl kontrole přítomen stavbyvedoucí.

Dále Nejvyšší správní soud uvedl určité srovnání toho, jaká potenciální rizika bezprostředního ohrožení zdraví či života působí na inspektora vykonávajícího kontrolu a zaměstnance (pracovníka) ve stavebnictví. Kontrolní inspektor se po kontrolovaných prostorách pohybuje s vysokou mírou obezřetnosti, potenciální rizika předpokládá a jeho úkolem je dokonce je vyhledávat tak, aby byl naplněn účel prováděné kontroly. Kontrolní inspektor je rovněž vyškolen k tomu, aby mohl potenciálním rizikům předcházet, a proto není pochyb o tom, že se mohl pohybovat po hrubé stavbě sahající do prvního nadzemního podlaží téměř zastropěného bez doprovodu fyzické osoby pověřené k tomu kontrolovanou osobou, o níž se zmiňuje ustanovení § 7 odst. 1 písm. a) zákona o inspekci práce ve větě za středníkem. Je zapotřebí zdůraznit, že během provádění kontroly při pohybu v rizikových prostorách nevěnuje kontrolní inspektor pozornost ničemu jinému, v čemž spočívá elementární odlišnost od pracovníků ve stavebnictví, pro něž byl v souzené věci nechráněný výskyt v předmětných prostorách pouze předpokladem pro to, aby mohli vykonávat pracovní činnost uloženou jim zaměstnavatelem. Jejich míra soustředění na to, že okraje stavby nejsou nijak mechanicky chráněny, v situaci, kdy sami nepoužívali zajištění proti pádu z výšky, mohla být vlivem koncentrace na výkon pracovní činnosti snížena.

S ohledem na výše uvedené byl konstatován závěr podstatný pro činnost orgánů inspekce práce v oblasti kontroly bezpečnosti práce, který spočívá v tom, že pracoviště kontrolované osoby, jímž byla nechráněná stavba ve výšce cca 2,75 m, není pracovištěm bezprostředně ohrožujícím život nebo zdraví inspektora provádějícího kontrolu, ale může být pracovištěm, na němž dochází k porušování prvních předpisů v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci zaměstnanců kontrolované osoby.

POUŽITÉ PŘEDPISY:

- zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce,
- zákon č. 65/1965 Sb., (starý) zákoník práce,
- zákon č. 251/2005 Sb., o inspekci práce,
- zákon č. 306/2009, kterým se upravují další požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v pracovněprávních vztazích a o zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při činnosti nebo poskytování služeb mimo pracovněprávní vztahy,
- nařízení vlády č. 362/2005, o bližších požadavcích na bezpečnost a ochranu zdraví při práci na pracovištích s nebezpečím pádu z výšky nebo do hloubky,
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád,
- zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole.

ASPI Wolters Kluwer

© 2015 Wolters Kluwer, a. s. U Nákladového nádraží 6, 130 00 Praha 3, tel.: 246 040 400, fax: 246 040 401

e-mail: obchod@wolterskluwer.cz , web: www.wolterskluwer.cz

Prohlášení o ochraně osobních údajů | Všeobecné obchodní podmínky